

Total No. of Printed Pages: 02

SUBJECT CODE NO:- 5118
FACULTY OF HUMANITIES
M.A. (Sem-IV)
Examination March/April-2022 (To be held in June/July-2022)
Geography
Political Geography - GEO- 408

[Time: 3.45 Hours]

[Max. Marks:80]

- N.B
- Please check whether you have got the right question paper.
- All questions are compulsory from part 'A' and any five questions from part 'B'.
  - Draw sketch, maps and diagrams wherever necessary.
  - Use of unnecessary signs attracting attentions or request in the answer papers is strictly prohibited.
- भाग 'अ' मधील सर्व प्रश्न आवश्यक आणि भाग 'ब' मधील कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.
  - आवश्यक तेथे आराखडा, नकाशा व आकृत्या काढा.
  - उत्तरपत्रिकेत अनावश्यक खुणांचा वापर करण्यास किंवा विनंती करण्यास प्रतिबंध आहे.

PART-A

भाग-अ

- Q.1 Write the answer of the following questions in two or three sentence each.
 खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी दोन किंवा तीन वाक्यात लिहा.

20

- Write in short about geopolitics.
भूराजनिती विषयी थोडक्यात लिहा.
- Explain the relationship between economical elements and state.
राज्य व आर्थिक घटक यांच्यातील सहसंबंध स्पष्ट करा.
- Explain the concept of nation.
राष्ट्र हि संकल्पना स्पष्ट करा.
- What is meant by river boundaries?
नदी सीमा म्हणजे काय?
- Describe the significance of SAARC.
सार्कचे महत्व वर्णन करा.
- Give the definition of political geography.
राजकीय भूगोलाची व्याख्या लिहा.
- What is meant by basic natural resources?
मुलभूत नैसर्गिक साधनसंपत्ती म्हणजे काय?
- Explain the cultural element of state?
राज्याची सांस्कृतिक अंगे स्पष्ट करा?

- ix) Contribution of Spykman.
स्पाइकमन यांचे योगदान.
- x) Global strategy for peace.
शांततेसाठीचे जागतिक धोरण.

PART-B
भाग-ब

Q.2 Answer any five questions of the following.
खालीलपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

60

- i) Write in detail about morphological boundaries.
आकृतीमुलक सीमांविषयी सविस्तर लिहा.
- ii) Explain the scope of political geography.
राजकीय भूगोलाची व्याप्ती स्पष्ट करा.
- iii) State the significance of Rim land theory.
किनारभूमी सिद्धांताचे महत्व विशद करा.
- iv) Explain sea power theory.
नाविक शक्ती सिद्धांत स्पष्ट करा.
- v) Explain politics of world resources.
संसाधनांचे जागतिक राजकारण स्पष्ट करा.
- vi) State the role of physical elements in the development of state.
राज्याच्या विकासातील प्राकृतिक अंगाची भूमिका विशद करा.
- vii) Explain the geopolitics of SAARC countries.
सार्क देशाची भूराजनिती स्पष्ट करा.